

מדינת ישראל
משרד החינוך

22 בנובמבר 2023, ט' כסלו תשפ"ד

פעילות חוץ וטיולים במערכת החינוך במלחמת "חרבות ברזל" – הנחיות משרד החינוך

הוראות שעה – עדכון מס' 1

1. בעקבות מלחמת חרבות ברזל הוגבלה פעילות החוץ והטיולים, החל מפרסום הוראה זו, **ניתן לקיים מחדש את פעילות הטיולים החוץ והפגה במגבלות הביטחון בכפוף לתנאים והכללים שיפורט בהמשך.**
2. פעילות החוץ הטיולים וההפגה במערכת החינוך תתקיים בכפוף **להנחיות ומדיניות ההתגוננות של פיקוד העורף** ובהתאם להנחיות האבטחה והביטחון של **משטרת ישראל**, **צה"ל** וגורמי הביטחון השונים (כב"ה, מוקד שמ"ט).
3. **מטרת המסמך:** לפרט את התנאים והכללים לקיום הטיולים ופעילות החוץ במערכת החינוך בתקופת מלחמת "חרבות ברזל".
4. **סוגי פעילויות חוץ במערכת החינוך במהלך המלחמה שאושרו לביצוע עד כה:**
 - א. **פעילות ב"מרכזי יחד":** אגף של"ח במינהל חברה ונוער מנהל את פעילות הטיולים וההפגה ל"מרכזי יחד" לאוכלוסיית מפונים ומשפחות. פעילות זו תתבצע **באזורים הירוקים ללא הגבלות** (אזורי התגוננות פיקוד העורף) **בהתאם להנחיות ההתגוננות פקע"ר המתעדכנות מעת לעת בפורטל חרום**. ובהתאם **נוהל הוצאת טיולים ב"מרכזי יחד"** (קישור)
 - ב. **התנדבות חקלאית:** פעילות התנדבות חקלאית תתבצע בהתאם לנוהל **הפעלת מתנדבים בעבודה חקלאית של תלמידים ותלמידים ב"חקלאות מעשית"** (קישור)
 - ג. **פעילות התנדבות בבתי ספר:** פעילות התנדבות בבתי ספר בזמן המלחמה תתבצע בהתאם לנוהל – **הפעלת תלמידים מתנדבים בבתי ספר בעת חירום "חרבות ברזל"**.
5. **פעילות חוץ וטיולים**
 - א. פעילות חוץ וטיולים תתבצע בהתאם **לחוזר מנכ"ל טיולים**, **וחוזר פעילויות חוץ** ובהתאם להנחיות תיאום טיולים.
 - ב. **טיולים של מספר ימים:** פעילות הטיולים יכולה להיות מספר ימים (דגשים לגבי מקום הלינה – ראה בהמשך המסמך).
 - ג. הפעילות תהיה **באזורים הירוקים ללא הגבלות** (פיקוד העורף) ובהתאם לאישור הלשכה לתיאום טיולים הכוללים מגבלות אבטחה.
 - ד. ניתן לצאת לפעילות ולטיול מאזורי התגוננות (כתום/כחול, צהוב/תכלת) לאזורים הירוקים ללא הגבלות באופן מבוקר ואחראי ולאחר שקוימו ונעשו הפעולות והתנאים כמפורט בנוהל **"יציאה וכניסה מאזורי התגוננות"** (קישור)
 - ה. כל פעילות הטיולים המחייבת תיאום בשגרה, **מחייבת תיאום גם בעת הזאת מול "מוקד טבע" – הלשכה לתיאום טיולים**. ככלל, האישורים לפעילות הטיולים יהיו בהתאם לאישור הלשכה לתיאום טיולים (מוקד טבע) – היעזרו בדף **טלפונים חשובים בעת תכנון וביצוע פעילויות טיולים, שטח ואתגר**

ו. **פעילות "סמינרים"**¹: ניתן לבצע סמינרים של עד 5 ימים, במיתקן/ישוב מאובטח וסגור. במסגרת הסמינר ניתן לצאת לפעילות טיולים והפגה בהתאם להנחיות הלשכה לתיאום טיולים. (הקביעה של עד 5 ימים לסמינר, נועדה לאפשר למנהל בית הספר לפעול ברצף של **שבוע מלא**. ניתן יהיה לקיים מספר שבועות ברצף בהתאם לשיקול דעת המנהל/מנהלת)

ז. **פעילות הפגה (פעילות חוץ שאינה טיול) תתבצע ע"פ הכללים והתנאים הבאים:**

- 1) **מותרת יציאה לאתרים מונחי משטרה שיש להם רישוי עסק** מאובטחים כגון: פארקי שעשועים, מוזיאונים, ספריות, מתקני רט"ג, גן חיות, גנים בוטניים, מרכזי מבקרים וכדומה.
- 2) הפעילות תהיה בהתאם לתכנית חינוכית מסודרת של בית הספר.
- 3) **פעילות הפגה שאינה מחייבת אישור טיול** כמו למשל לראות סרט, או הצגה, יש לעדכן את קב"ט הרשות ולקבל דגשי ביטחון, בטיחות וחירום במידת הצורך, וכן דגשים **והנחיות התגוננות בעת נסיעה ותנועה בצירים** כפי שיפורט בהמשך.
- 4) **יהודה ושומרון – איו"ש: בשונה ממקומות אחרים כפי שמפורט בסעיף 3) לעיל, כל תנועה בהסעה בצירים באיו"ש מחייבת תיאום מול הלשכה לתיאום טיולים – מוקד טבע.** פעילות הפגה הכוללת תנועה והסעה בצירים באיו"ש - מחייבת תיאום ואישור.

ח. **כללי האבטחה בטיול**

- 1) כל הטיולים יהיו לפי מפתח אבטחה שהוגדר על ידי משטרת ישראל ובהתאם לאישור הטיול.
- 2) טיולים עירוניים יהיו עם אבטחה כנדרש בהתאם לדרישות משטרת ישראל.
- 3) ביקור באתרים עירוניים סגורים ומאובטחים יהיו פטורים מאבטחה.
- 4) האבטחה תהיה על ידי "מאבטחי טיולים" בהתאם להגדרות המשטרה.
- 5) מורי השל"ח החמושים והמוכשרים לאבטחת טיולים, יוכלו לשמש כמאבטחי טיולים.
- 6) בנוסף ולא במקום, נושאי נשק נוספים יוכלו להצטרף לטיול.
- ט. **רפואה ועזרה ראשונה** – שיבוץ מע"ר/חובשים – בהתאם להנחיות חוזר המנכ"ל והלשכה לתיאום טיולים ובכלל זה עמידה ב [מפרט תיקי רפואה בפעילויות חוץ](#)
- י. **הנחיות התגוננות פקע"ר** – לפני היציאה לטיול/פעילות חוץ כאמור לעיל, יש לתדרך את כלל משתתפי הטיול ואת הנהג כדלהלן:

- 1) [הנחיות פקע"ר המפורטות בכלל המצבים](#)
- 2) [שימוש באפליקציה/יישומון פקע"ר](#) ע"י אחראי הטיול/משתתפי הטיול/נהג:
- 3) [הנחיות התגוננות במהלך נסיעה - סרטון הסברה](#) [ההתגוננות בהסעת תלמידים](#).

¹ **סמינר בני נוער** – פעילות במתקן/מבנה מסודר שגם ניתן לצאת ממנו לסיורים/טיול ולחזור אליו.

מדינת ישראל
משרד החינוך

(4) הנחיות התגוננות בשטח פתוח – פורטל פקע"ר

(5) חשוב לזכור בכל עת חירום ומצוקה במהלך הטיול - מוקד חדר מצב טיולים ***9267**

- יא. **לינת לילה בשטח** - חל איסור מוחלט על לינת שטח (תחת כיפת השמים) במהלך הטיול.
- יב. **לינת לילה במהלך הטיול בתוך מבנה² מותרת** (ובכלל זה הסמינרים) **באיזורים ירוקים ללא הגבלות**, בכפוף לקיום התנאים הבאים:

(1) **ביצוע תדריך ערב לקראת הלילה** ע"י אחראי הטיול אשר יכלול:

- (א) הסבר על מיקום המרחבים המוגנים/"הכי מוגן שיש" ונתיבי ודרכי הגעה למרחבים המוגנים.
- (ב) לוודא שכל התלמידים והצוות הורידו אפליקציה/ יישומון פיקוד העורף.
- (ג) **דגשים למקרה של קבלת התרעה/שמיעת אזעקה בזמן השינה:**
 - הגדרה ושיבוץ מדריך אחראי לכל קבוצה בזמן השינה (שליטה ברשימה שמית של התלמידים והיכן כל אחד ואחת ישנים בחדרי השינה)
 - קביעת תורנות לילה על בסיס מדריך/ הורה מלווה – קביעת שיבוץ עד זמן ההשכמה.
 - במקרה של אזעקה יש להעיר את כלל התלמידים ולהגיע למרחב מוגן או "הכי מוגן שיש".

(2) **אבטחה במהלך הלילה**

- (א) במידה והמבנה שבו לנים מוגדר כפריט רישוי משטרתי מאושר (סעיף 7ה) (כמו למשל אכסניית נוער שיש בה מאבטח במהלך הלילה)- אין צורך במאבטח, האבטחה תתבסס על אבטחת המקום.
- (ב) **תדריך אבטחה לקראת לילה:** במידה ויש יותר ממאבטח אחד- יבוצע תדריך משותף של כלל המאבטחים ואחראי הטיול והגדרה של מפקד בחירום, כולל חבירה למאבטח באתר, במידה ויש.

טיול ופעילות חוץ בטוחה ונעימה,

חדר מצב משרד החינוך

² מבנה ע"פ הגדרות פקע"ר - מקום הכולל תקרת בטון ו40- קירות עשויים מבטון או מבלוקים.

